

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Демчишин Ярослав Михайлович, 1995 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2018 році Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова, де у 2024 році здобув ступінь доктора філософії за спеціальністю 222 «Медицина», у 2021 році закінчив Західноукраїнський національний університет за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, працює асистентом кафедри дитячих інфекційних хвороб Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова, виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Публічне управління та адміністрування» у Західноукраїнському національному університеті.

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 58.082.123, утворена наказом Західноукраїнського національного університету, Міністерства освіти і науки України, м. Тернопіль від 17 червня 2026 року № 401 у складі:

Голови разової
спеціалізованої вченої ради

-

Рецензентів -

Офіційних опонентів -

Мельник Алли Федорівни, Заслуженого діяча науки і техніки України, доктора економічних наук, професора, професора кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету.

Желюк Тетяни Леонтіївни, доктора економічних наук, професора, професора кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету.

Демків Ірини Олегівни, кандидата економічних наук, доцента, доцента кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету.

Семенець-Орлової Інни Андріївни, доктора наук з державного управління, професора, завідувача кафедри публічного адміністрування Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом».

Петрика Сергія Михайловича, кандидата наук з державного управління, доцента кафедри права, публічного управління та адміністрування ДУ «Житомирська політехніка».

на засіданні 10 серпня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 28 – «Публічне управління та адміністрування» Демчишину Ярославу Михайловичу на підставі публічного захисту дисертації «Управління медичним обслуговуванням в територіальній громаді в процесі реалізації державної політики охорони здоров'я» за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування».

Дисертацію виконано у Західноукраїнському національному університеті Міністерства освіти і науки України, м. Тернопіль.

Науковий керівник Монастирський Григорій Леонардович, доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що відповідає вимогам пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами). Робота містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, спрямованих на розв'язання конкретного наукового завдання, що має істотне значення для галузі знань 28 – «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування». Дисертацію виконано державною мовою, оформлено відповідно до вимог МОН, обсяг основного тексту відповідає освітньо-науковій програмі закладу та специфіці спеціальності.

Наукові результати, що характеризують новизну проведеного дослідження полягають у такому:

удосконалено:

- теоретичні засади комплексного управління медичним обслуговуванням у територіальних громадах в умовах реалізації державної політики охорони здоров'я, що, на відміну від традиційного підходу до організації медичної допомоги як виключно функції закладів охорони здоров'я, визначає медичне обслуговування як об'єкт синергійного управлінського впливу органів місцевого самоврядування, центральних органів виконавчої влади, Національної служби здоров'я України, закладів охорони здоров'я, громадського сектору та міжнародних партнерських інституцій;

- розуміння сутності медичного обслуговування територіальної громади як об'єкта публічного управління, зокрема визначено, що система медичного обслуговування територіальної громади є багаторівневою соціально-управлінською системою, функціонування якої спрямоване на забезпечення доступності, якості, безперервності та людиноорієнтованості медичної допомоги населенню. На відміну від існуючого підходу, обґрунтовано, що ефективне управління медичним обслуговуванням громади передбачає інтеграцію організаційних, фінансових, кадрових, інформаційних та комунікаційних механізмів;

- синергійно-координаційний підхід до реалізації державної політики охорони здоров'я на рівні територіальних громад. Визначено, що реалізація державної політики охорони здоров'я повинна ґрунтуватися на принципах людиноорієнтованості, доступності, рівності, міжсекторальної взаємодії, цифровізації та безперервності медичної допомоги. На відміну від традиційного підходу, який зосереджується на точковості реалізації державної політики охорони здоров'я, встановлено, що ефективність реалізації державної політики охорони здоров'я забезпечується через координацію дій на державному, регіональному та місцевому рівнях із урахуванням потреб населення конкретної територіальної громади;

- структуризацію системи медичного обслуговування територіальної громади на основі поєднання принципів спроможної мережі закладів охорони здоров'я, маршрутів пацієнтів та людиноорієнтованого підходу. Обґрунтовано, що оптимізація системи медичного обслуговування повинна базуватися на забезпеченні безперервності медичної допомоги, координації між рівнями надання медичних послуг, доступності спеціалізованої допомоги та впровадженні сучасних механізмів управління якістю медичних послуг, що, на відміну від існуючого підходу, дозволяє забезпечити індивідуалізацію та адресність надання медичних послуг;

набули подальшого розвитку:

- науково-прикладні підходи до формування механізму управління медичним обслуговуванням у територіальних громадах, що передбачає: стратегічне планування розвитку системи охорони здоров'я громади; залучення громадськості до процесу прийняття управлінських рішень; розвиток партнерства між органами місцевого самоврядування, закладами охорони здоров'я та громадським сектором; імплементацію цифрових технологій у процеси управління медичним обслуговуванням; удосконалення системи моніторингу та оцінювання якості медичних послуг. Запропонований підхід розширює традиційне уявлення

до реалізації механізму управління медичним обслуговуванням у територіальних громадах, який передбачає виключно суб'єкти та об'єкти медичного обслуговування;

- система індикаторів оцінювання ефективності управління медичним обслуговуванням територіальної громади, зокрема до її складу запропоновано так як: рівень доступності медичних послуг, показники задоволеності пацієнтів, ефективність маршрутів пацієнтів, рівень кадрового забезпечення, ефективність використання фінансових ресурсів, ступінь цифровізації медичних процесів та показники якості медичної допомоги, що доповнює існуючі показники оцінки управління медичним обслуговуванням територіальної громади на принципах інклюзивності, синергії та цифровізації;

- способи підвищення ефективності управлінської діяльності органів місцевого самоврядування у процесі забезпечення медичного обслуговування населення територіальних громад. На відміну від традиційного підходу, обґрунтовано, що підвищення ефективності управління медичним обслуговуванням потребує впровадження сучасних управлінських технологій, розвитку електронної системи охорони здоров'я, формування людиноорієнтованого середовища, оптимізації фінансового менеджменту закладів охорони здоров'я та посилення міжвідомчої взаємодії у сфері охорони здоров'я.

Зміст дисертаційної роботи відповідає темі дослідження та спеціальності 281 – Публічне управління та адміністрування.

Пропозиції, сформульовані у дисертації, використано у практичній діяльності: Коростенської районної військової адміністрації Житомирської області (довідка №02-8/2222 від 11 травня 2026 р.); органу місцевого самоврядування Боярської міської територіальної громади (довідка №02-10/3159-26 від 07 травня 2026 р.); Олевської територіальної громади (довідка №1998 від 08 травня 2026 р.); Горщиківської сільської ради Коростенського району Житомирської області (довідка №320/03-22 від 08 травня 2026 р.); приватного підприємства «Медичний центр «Радовель»» (довідка від 26 червня 2025 р.); Радовельського старостинського округу Олевської міської ради (довідка від 16 квітня 2026 р.); ТОВ «ЦСК «Біофарма Плазма»» (довідка від 27 квітня 2026 р.); КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги Боярської міської ради» (довідка №01-17/162 від 10 квітня 2026 р.); КНП «Крижопільська окружна лікарня інтенсивного лікування» (довідка № 01/602 від 13 травня 2026 р.); КНП «Вінницька обласна клінічна дитяча інфекційна лікарня Вінницької обласної Ради» (довідка від 10 листопада 2025 р.; довідка від 9 березня 2026 р.); при розробленні та викладанні професійно-орієнтованих дисциплін для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня ОПП «Медицина», ОПП «Педіатрія», ОПП «Менеджмент у сфері охорони здоров'я», ОНП «Менеджмент медичної сфери» у Національному медичному університеті ім. О.О. Богомольця (акт провадження від 23 березня 2026 р.); при розробленні та викладанні професійно-орієнтованих дисциплін для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня ОПП «Менеджмент в охороні здоров'я» у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова (акт впровадження від 08 травня 2026 р.); при розробленні та викладанні професійно-орієнтованих дисциплін для здобувачів освіти освітніх програм за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» в Західноукраїнському національному університеті (довідка №126-26/1225 від 18 травня 2026 р.).

Результати дослідження відображені в науково-дослідних роботах кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету: «Розроблення програми підвищення ефективності управління розвитком територіальної громади в умовах сучасних загроз» (державний реєстраційний номер 0122U200784), «Менеджмент та публічне управління в умовах суспільних трансформацій» (державний реєстраційний номер 0123U103562), а також у науково-дослідній роботі кафедри дитячих інфекційних хвороб Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова: «Покращення якості медичного обслуговування дитячого населення при комплексному дослідженні вірусних та бактеріальних інфекцій із урахуванням клінічних, імунологічних, морфологічних особливостей та підходів до їх діагностики» (державний реєстраційний номер 0125U004179).

Здобувач має 14 наукових публікацій за темою дисертаційної роботи. Основні наукові результати дисертації викладено у п'яти працях: одній публікації у міжнародному науковому виданні, яке індексується в наукометричній базі Scopus, двох статтях (у співавторстві) у фахових наукових виданнях категорії Б, двох одноосібних статтях у фахових наукових виданнях категорії Б, включених до Переліку наукових фахових видань України, затвердженого МОН України. Крім того, здобувач є автором 9 публікацій апробаційного характеру. Усі публікації відповідають вимогам пунктів 8 і 9 Порядку та відображають основні наукові результати дисертації:

1. Veresniuk, N., Lavrentii, D., Monastyrskiy, G., Demchyshyn, Y., & Levytska, Y. (2026). Governance and reform in the healthcare system: Key challenges and perspectives. *JANUS.NET, e-journal of International Relations*, 16(2), 382–391. URL: <https://janusnet-ojs.autonoma.pt/index.php/janus/article/view/303>. DOI: <https://doi.org/10.26619/1647-7251.DT0226.20> (0,65 д.а., в тому числі внесок здобувача — 0,2 д.а.)
2. Монастирський, Г., & Демчишин, Я. (2025). Зарубіжні моделі управління системами охорони здоров'я: можливості та виклики для територіальних громад України. *Публічне управління і політика*, 7–8(11–12). DOI: <https://doi.org/10.70651/3041-2498/2025.7-8.05>. (0,69 д.а., в тому числі внесок здобувача — 0,4 д.а.)
3. Монастирський, Г., & Демчишин, Я. (2025). Модернізація державної політики охорони здоров'я в умовах сучасних викликів: національний та локальний виміри. *Філософія та управління*, 7–8(11–12). DOI: <https://doi.org/10.70651/3041-248X/2025.7-8.09> (0,81 д.а., в тому числі внесок здобувача — 0,5 д.а.)
4. Демчишин, Я. (2025). Механізми підвищення якості медичного обслуговування в територіальній громаді. *Публічне управління і адміністрування в Україні*, 47, 79–87. DOI: <https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2025.47.14> (0,85 д.а.)
5. Demchyshyn, Y. (2026). Formation of municipal health policy: An adaptive approach. *Public Management and Policy*, 3(19). DOI: <https://doi.org/10.70651/3041-2498/2026.3.03> (0,77 д.а.)
6. Демчишин, Я. (2022). Проблема організації роботи центрів первинної медико-санітарної допомоги територіальної громади в умовах воєнного стану. Інноваційні технології в менеджменті та публічному управлінні: *Матеріали доповідей науково-практичної Інтернет-конференції студентів та молодих вчених кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу* (с. 70–73), 10 листопада 2022 року, ЗУНУ, Тернопіль. (0,2 д.а.)
7. Демчишин, Я., Маципура, М., & Монастирський, Г. (2023). Вектори та механізми реалізації публічної політики охорони здоров'я територіальних громад в умовах сучасних викликів. *Наукові тренди постіндустріального суспільства: Матеріали IV Міжнародної наукової конференції* (с. 49–53), 31 березня 2023 року, Суми. (0,41 д.а., в тому числі внесок здобувача — 0,2 д.а.)
8. Демчишин, Я. (2023). Проблеми медичного обслуговування територіальної громади у період воєнного стану. *Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в умовах війни та післявоєнної відбудови України: матеріали доповідей IV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю*, с. 40–42, 4 травня 2023, ЗУНУ, Тернопіль. (0,14 д.а.)
9. Monastyrskiy, G., & Demchyshyn, Y. (2024). An efficient network of medical institutions, as mechanism of the implementation of public health care policy at the level of territorial communities. *Ways to reform public administration and management under martial law in Ukraine: Thesis in international scientific conference* (pp. 30–34). 6-7th of March 2024, Riga, Republic of Latvia. (0,14 д.а., в тому числі внесок здобувача — 0,08 д.а.)
10. Демчишин, Я. (2024). Процеси диджиталізації в управлінні медичним обслуговуванням територіальної громади: інновації та перспективи розвитку. *Education and science of today: intersectoral issues and development of sciences: Thesis in VI International Scientific and Practical Conference* (с. 85–88). 29th of March 2024 Cambridge, UK. (0,14 д.а.)
11. Демчишин, Я. (2024). Кластерна організація лікувально-профілактичних закладів територіальної громади: перспективи розвитку в умовах воєнного стану. *Current scientific*

goals, approaches and challenges: Thesis in I International Scientific and Theoretical Conference (с. 26–28). March 22, 2024, Riga, Republic of Latvia. (0,18 д.а., в тому числі внесок здобувача – 0,1 д.а.)

12. Демчишин, Я. (2024). Можливості використання штучного інтелекту у процесах управління медичним обслуговуванням територіальної громади: інновації та перспективи розвитку. *An integrated approach to science modernization: methods, models and multidisciplinary: VIII International Scientific and Practical Conference* (с. 206–209). 9th September, 2024, Вінниця–Відень. (0,17 д.а.)

13. Демчишин, Я. (2024). Проблеми управління системою медичного обслуговування територіальної громади в умовах воєнного стану: виклики та підходи до вирішення. *Collection of Scientific Papers «ЛОГОС»*, 65–68. <https://doi.org/10.36074/logos-20.09.2024.013> (0,13 д.а.)

14. Демчишин, Я. (2025). Проблеми розвитку спроможної мережі лікувально-профілактичних закладів територіальних громад в умовах війни в Україні. *Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в умовах сучасних викликів: матеріали доповідей VI Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю*. 15 травня 2025 року, ЗУНУ, Тернопіль. (0,11 д.а.)

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні) та висловили зауваження:

Голова ради: **Мельник Алла Федорівна**, доктор економічних наук, професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету – зауваження:

Доцільно було б застосувати диференційований підхід щодо різних типів територіальних громад (великих міських та малих сільських) при обґрунтуванні організаційного механізму управління медичним обслуговуванням, оскільки їх специфіка вимагає відповідної адаптації управлінського інструментарію.

Автор використовує занадто великий обсяг літературних джерел. З одного боку це свідчить про вагомий глибину наукового пошуку, але з іншого — оскільки здобувач добросовісно здійснює посилання на них, це, як наслідок, призвело до значного обсягу цитувань.

Рецензент: **Желюк Тетяна Леонтіївна**, доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету – зауваження:

При обґрунтуванні інституційно-організаційного механізму управління медичним обслуговуванням (п.2.1) поза увагою здобувача залишилася специфіка та суттєвий розрив в інституційній та фінансовій спроможності між різними типами територіальних громад. Запропоновані підходи є релевантними для великих міських громад, проте механізми їхньої імплементації у малочисельних сільських та селищних територіальних громадах, які мають обмежений бюджетний потенціал та хронічний кадровий голод, потребували більш диференційованого наукового обґрунтування. Також, відкритим залишається питання використання адаптивного інструментарію безпосередньо у прифронтових громадах або на деокупованих територіях в умовах тотального руйнування інфраструктури та відсутності зв'язку eHealth.

Високо оцінюючи наукові пошуки здобувача щодо розширення системи індикаторів оцінювання ефективності управління медичним обслуговуванням на принципах інклюзивності, синергії та цифровізації (п.2.1), слід зауважити про наявність певної методологічної асиметрії між запропонованими здобувачем суб'єктивними та об'єктивними критеріями оцінювання. Автор пропонує інтегрувати до єдиного моніторингового пулу такі різноманітні показники, як рівень задоволеності пацієнтів (пацієнтський досвід), ступінь цифровізації процесів, кадрове забезпечення та коефіцієнти фінансово-економічної ефективності КНП. Проте в роботі бракує математично або логічно обґрунтованої матриці зведення цих показників до єдиного інтегрального індексу. За відсутності чітко визначених коефіцієнтів вагомості кожного індикатора, практичне застосування цієї моделі органами місцевого самоврядування супроводжуватиметься інституційними колізіями, коли висока

фінансово-господарська спроможність медичного закладу досягатиметься шляхом непопулярних управлінських рішень (наприклад, оптимізації малорентабельних ліжко-місць чи ФАПів), і знижуватиме суб'єктивні показники задоволеності населення.

Рецензент: **Демків Ірина Олегівна**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету – зауваження:

У підрозділі 2.2 автором проведено комплексний аналіз ресурсного забезпечення медичного обслуговування територіальних громад, що охоплює фінансові, кадрові, матеріально-технічні та інформаційні складові управлінської спроможності. Разом із тим потребує додаткового обґрунтування можливість інтегрованого оцінювання ресурсної спроможності територіальних громад. Доцільно було б доповнити проведений аналіз системою агрегованих показників або інтегральним індексом, який дозволив би здійснювати порівняльне оцінювання громад та об'єктивно визначати рівень їхньої спроможності до реалізації державної політики охорони здоров'я.

У підрозділі 2.3 автором обґрунтовано вплив воєнного стану на трансформацію управління медичним обслуговуванням територіальних громад та визначено ключові напрями формування адаптивних моделей управління. Разом із тим потребує додаткового обґрунтування інструментарій оцінювання стійкості системи медичного обслуговування територіальної громади до кризових викликів. Доцільно було б запропонувати систему критеріїв або індикаторів оцінювання резильєнтності (resilience), що дозволило б здійснювати порівняльний аналіз готовності територіальних громад до функціонування в умовах кризових ситуацій та посилило б прикладну цінність отриманих результатів.

Опонент: **Семенець-Орлова Інна Андріївна**, доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри публічного адміністрування Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом» - зауваження:

У першому розділі дисертації автор значну увагу приділяє теоретичному обґрунтуванню управління медичним обслуговуванням у територіальній громаді як об'єкта публічного управління. Водночас на посилення теоретико-методологічної складової дослідження доцільним було б більш чітко розмежування понять «управління медичним обслуговуванням», «управління системою охорони здоров'я», «організація надання медичної допомоги» та «локальна система охорони здоров'я». Така понятійно-категоріальна конкретизація дала б змогу ще виразніше окреслити предметне поле дослідження та визначити специфіку управління медичним обслуговуванням саме на рівні територіальної громади.

На с. 47-50 здобувач аналізує сильні і слабкі сторони двох теорій публічного управління - New Public Management та Good Governance, а також дає оцінку можливостям синергетичної інтеграції переваг обох та їх взаємодоповнюваність. Однак здобувач не бере у рамки дослідження ще одну важливу новітню теорію управління - Public Value Management, хоча у роботі є посилання на однойменну працю вчених (п. 385 у списку використаних джерел). Зважаючи на те, що одним із пунктів новизни представленого дослідження є авторська пропозиція широкого застосування людиноцентрованого підходу у системі надання медичних послуг, аналіз Public Value Management суттєво б розширив формулювання новизни дисертації та збагатив її практичну цінність.

Опонент: **Петрик Сергій Михайлович**, кандидат наук з державного управління, доцент кафедри права, публічного управління та адміністрування ДУ «Житомирська політехніка» - зауваження:

У першому розділі дисертації автор обґрунтовує синергійно-координаційний підхід до управління медичним обслуговуванням у територіальній громаді, акцентуючи увагу на взаємодії органів державної влади, органів місцевого самоврядування, Національної служби здоров'я України, закладів охорони здоров'я, громадського сектору та інших суб'єктів. Водночас доцільним було б більш детально розкрити практичну логіку реалізації такого підходу, зокрема визначити конкретні інструменти координації, порядок узгодження

управлінських рішень та механізми розв'язання можливих суперечностей між суб'єктами різних рівнів управління.

Робота набула б додаткової науково-практичної цінності за умови більш поглибленого висвітлення питань інституційної спроможності органів місцевого самоврядування щодо управління медичним обслуговуванням. Реалізація запропонованих автором підходів потребує відповідного кадрового, аналітичного, організаційного та цифрового потенціалу територіальних громад. Водночас суттєві відмінності між громадами за фінансовими можливостями, кадровим забезпеченням та управлінськими компетентностями можуть обмежувати практичне застосування єдиних управлінських рішень. У цьому контексті дискусійним залишається питання диференціації механізмів управління залежно від типу та рівня спроможності територіальної громади.

Результати відкритого голосування:

«За» - 5 членів ради,

«Проти» - немає,

«Утримались» - немає.

На підставі результатів голосування спеціалізована вчена рада ДФ 58.082.123 присуджує Демчишину Ярославу Михайловичу ступінь доктора філософії з галузі знань 28 – «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради

Алла МЕЛЬНИК